

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Садівництво та виноградарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Садівництво та виноградарство» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетою «якість освітньої програми». Всього опитано **13 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Садівництво та виноградарство» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

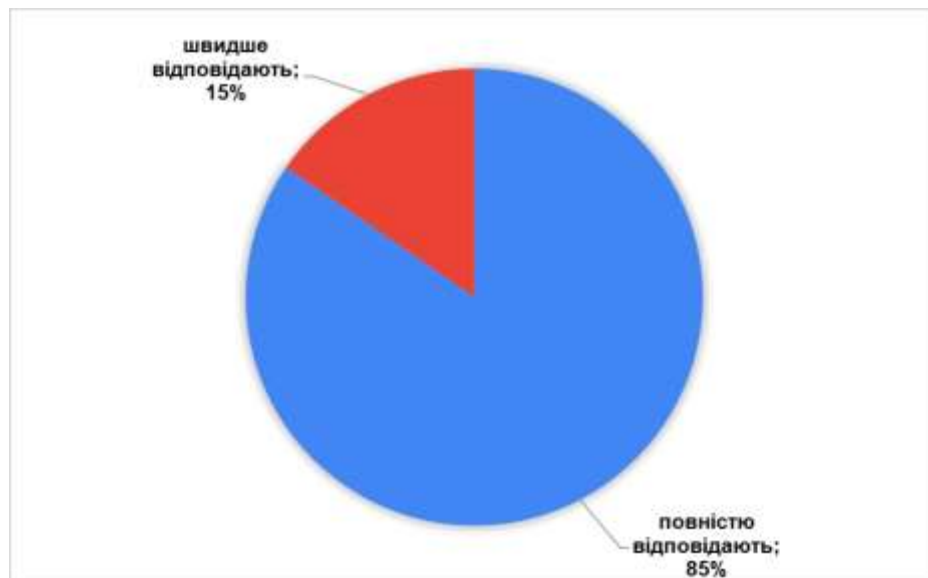

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Прийняття рішень	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність до навчання	5
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	6
Елементарні комп'ютерні навички	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	7,7	61,5	30,8
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	69,2	30,8
Стратегічне мислення	7,7	0	23,1	53,8	15,4
Націленість на кінцевий результат	0	0	7,7	38,5	53,8
Здатність працювати в колективі, команді	0	7,7	7,7	46,2	38,5
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	7,7	0	15,4	46,2	30,8
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	0	38,5	61,5
Навички управління персоналом, колективом	0	7,7	53,8	15,4	23,1
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	7,7	30,8	30,8	30,8
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	7,7	23,1	30,8	38,5
Ведення ділової документації	0	23,1	7,7	46,2	23,1

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5, по 100%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Меншими балами оцінили наступні критерії (мінімальна сума відсотків за балами 4 і 5) – «навички управління персоналом, колективом» (38,5%), «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» (61,5%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Садівництво та виноградарство» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Садівництво та виноградарство» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	92
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	54
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	92
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	31
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	62
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	85
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	38
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	38

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових **ОПП «Садівництво та виноградарство»** наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (92%);
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (92%);
3. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і

практичних заходах (85%);

4. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (62%);

5. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (54%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 92% - ву позитивну відповідь (рис. 2).

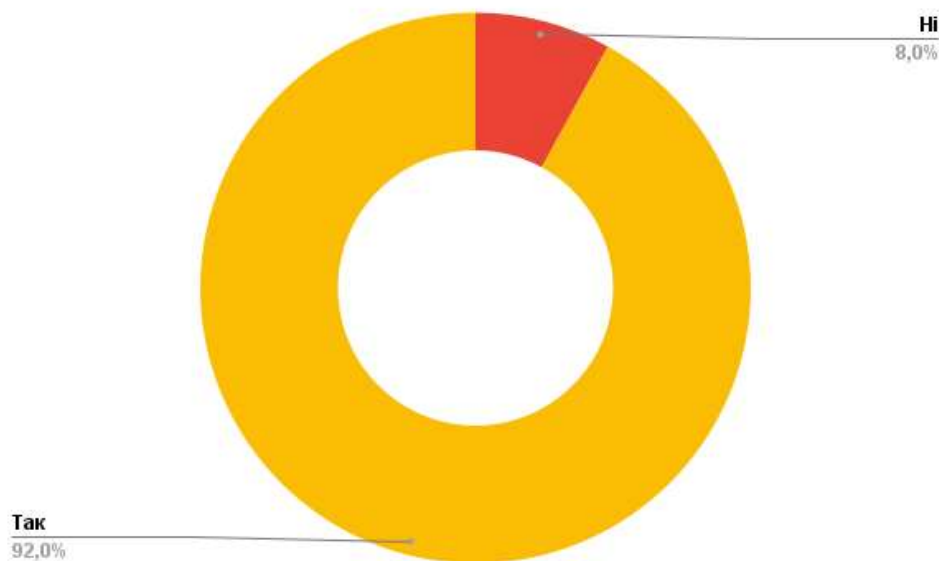

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – пропозицій не має;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не має.

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Садівництво та виноградарство» не надійшло.

Висновки

1. Переважна більшість науково-педагогічних працівників у питанні щодо якості ОПП «Садівництво та виноградарство» вважають, що знання випускника зі спеціальності повністю відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу. Це пов'язано із систематичним підвищенням кваліфікації та стажуванні НПП за фаховим напрямком, оновленням змісту робочих програм та методичних матеріалів до дисциплін.

2. Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників показав, що високий рівень мають якості та навички випускників: «рівень базових

(професійних) знань і навичок», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», а найнижчий рівень мають критерії «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність». Для підвищення рівня вказаних критеріїв пропонується оновити зміст робочих програм дисциплін, які сприяють розвитку у здобувачів ВО творчості і раціональності, аналізу і синтезу, актуальності і прогнозування, soft-skills. Пропонується проводити виховні години із залученням коуч-тренерів, кваліфікованих осіб та спеціалістів з метою формування навичок управління персоналом.

3. Найбільш необхідними складовими ОПП «Садівництво та виноградарство» викладачі вважають «Спрямованість дисциплін на майбутню професію», «Співвідношення теоретичної і практичної частини», «Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах». Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

4. 92% викладачів вважають необхідним залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми. Подібна практика буде продовжуватися на ОПП «Садівництво та виноградарство»

5. Надані пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми та результати моніторингу будуть розглянуті та обговорені на засіданні робочої групи.

Гарант ОПП «Садівництво та виноградарство»
за першим (бакалаврським) рівнем освіти,
к.с.г.н., доц.

Ольга АЛЕКСЕЕВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР